

Planera för provtagning

Stödjande instruktion för livsmedelskontrollen

Att ha en så tydlig bild som möjligt av vilken provtagning som behöver utföras är viktigt för att kunna ha rätt resurser, bland annat tid, kompetens, laboratoriekapacitet och inte minst finansiering.

Provtagningsplan

En plan för provtagning, är precis som en plan för andra kontrollaktiviteter, en del av verksamhetsstyrningen. Detta framhålls i 3 e § i Livsmedelsverkets föreskrifter om offentlig kontroll av livsmedel (LIVSFS 2005:21).

Grunden för planering är att identifiera ett behov, vilket i det här fallet innebär att man identifierar vilken provtagning som är relevant att utföra i sin offentliga kontroll. En förteckning över vilka prover och analyser som är relevanta, och antal prover som tas, kan utgöra en basal provtagningsplan.

Kontrollmetod provtagning och analys

En plan för provtagning kan inte bli exakt, utan innehåller med nödvändighet ett mått av uppskattning. Att ha en så tydlig bild som möjligt av vilken provtagning som behöver utföras är dock viktigt för att kunna ha rätt resurser i form av bland annat tid, kompetens, laboratoriekapacitet och inte minst finansiering.

Upphandling av analystjänster

Den behöriga myndigheten ska utse laboratorier som ska analysera prover vid offentlig kontroll. I Sverige utförs de flesta analyser från prov i den offentliga kontrollen av privata analyslaboratorier. Ett privat ackrediterat analyslaboratorium utses till ett officiellt laboratorium för analysuppdrag i offentlig kontroll, i samband med att de skriver kontrakt med den behöriga myndigheten, alternativt anlitas av en myndighet för en specifik analys.

Det laboratorium som utför analysuppdraget måste vara ackrediterad för både aktuella analysmetoder och provtyper i enlighet med SS/EN/ISO 17025 och Livsmedelsverkets föreskrift om offentlig kontroll (LIVSFS 2005:21). Swedac har förteckning över ackrediterade laboratorier, inklusive information om analyser de utför samt aktuella kravdokument.

Upphandling av analystjänster

Swedac

Finansiering

Provtagning och analys i offentlig kontroll kan finansieras på olika sätt beroende på vilken myndighet som utför provtagningen, orsaken till provtagningen och om det finns speciella avgifter i lagstiftningen för den aktuella provtagningen. Det finns tre olika typer av finansiering, anslagsfinansierad kontroll, avgiftsfinansierad kontroll och extra offentlig kontroll.

Anslagsfinansierad kontroll

Om myndigheten som utför provtagningen är anslagsfinansierad och det inte finns särskilda regler som medger att provtagningen kan finansieras med avgift, så finansieras provtagningen med myndighetens anslagsmedel. Planen för provtagning blir här ett viktigt underlag för äskande av medel.

Avgiftsfinansierad kontroll

För myndigheter som finansierar sin kontroll med avgifter utifrån förordning om avgifter (2006:1166), så ska provtagningskostnaden i planerad kontroll finansieras genom de årliga kontrollavgifterna.

Avgifterna baseras på timtaxa beräknad för att täcka myndigheternas kostnader. Provtagningsplanen blir i detta fall ett viktigt underlag för att få fram en kostnad som ska räknas in i timtaxan.

Extra offentlig kontroll

Extra offentlig kontroll kan innefatta provtagning och analys, till exempel för att kontrollera om företagare vidtagit åtgärder har mot tidigare konstaterade avvikelser. Vid extra offentlig kontroll är det den företagare som äger eller innehar produkterna vid tidpunkten för kontrollen, som ska betala för de faktiska kostnaderna, inklusive provtagning och analys, i det enskilda fallet.

Finansiering

Senast uppdaterad 7 december 2016 Ansvarig grupp LK_Team Styrning